

Ordföranden har ordet

Hej igen! Nu får du för andra gången vårt nyhetsbrev för buildingSMART Sweden. Jag har just deltagit i buildingSMART-mötet i Washington, USA, den 8-9 december. Mötet hölls i samband med den årliga Ecobuild-konferensen och dess utställning. Själv höll jag en presentation om EU-projektet InPro's öppna informationsplattform - BIM Collaboration Hub.

buildingSMART uppmärksammas allt mer internationellt och förhoppningarna ökar nu hos många användare och utvecklare av BIM avseende möjligheterna att förbättra informationshanteringen i byggsektorn baserat på IFC och dess tillhörande regelverk och definitioner. Det innebär att vi nu tydligare måste formulera vision, strategi, mål och nyttor för buildingSMART och IFC-standarden. Vi måste kunna ge fler ett allt bättre stöd rörande standarden och dess användning. Ett dokument arbetas nu fram för att fastställas i april 2010. Just nu är:

Visionen – Sustainable built environment

Strategin - Contribute to sustainable built environment through SMARTER information sharing and communication amongst all stakeholders in the building and construction sector, private and public.

Mål – bl a "Develop and maintain open international standards for Building Information Modeling (openBIM)" och "Accelerate market assimilation of interoperability through successful sustainable projects."

International User Group har bildats. Den kommer att bli en viktig kravställare på IFC-standarden och de tillhörande delarna, bl a definition av utbytesinformation (MVD) och certifiering. Flera stora användare från USA och Norden var med och uttryckte sina önskemål.

Att det är "lätt" att snabbt kunna utnyttja IFC-informationen och bygga in den i olika tillämpningar visade det lilla norska företaget Devinco som utvecklar PDA-tillämpningar. På en vecka hade de från total okunnighet om IFC utvecklat en tillämpning som läste in en ifcXML-fil med utrymmesinformation, rum, plus egenskaper om utrustning i rummet. I den handhållna datorn kan de i strukturen gå in och ändra egenskaper, lägga till utrustning m m, allteftersom man förflyttar sig i huset. Informationen skickas sedan tillbaka och integreras i den ursprungliga IFC-modellen, i detta fall i den norska programvaran DDS – för både arkitektur och installationer. Sådana tillämpningar blir väldigt effektiva då de knyter an till den aktuella informationen för projektet.

Intressant från Washington:

- Versionen IFC 2x4 är nu nära sitt färdigställande. Vid nästa stora buildingSMART-möte i Soul i Korea i slutet av april 2010 kommer den att släppas för implementering. Det nya är bl a stöd för GIS.

Styrelsen

Styrelsen i buildingSMART Sweden består av;

Väino Tarandi, ordförande, (Eurostep),
Hans Lif (Sweco),
Lars Häggström (Systematiktjänst),
Marcus Bergljung (SKANSKA),
Mats Lenngren (Aradeo),
Nils Outters (NCC),
Anna-Brita Krakenberger (Sweco),
Olle Samulesson (Tyréns),
revisor Jan-Anders Jönsson (Åkej).

Om du inte redan är medlem – anmäl dig nu inför 2010!

Som medlem kan du bl.a. direkt ta del av den information som finns på vår web riktad enbart till medlemmar. Som medlem ökar du dina kunskaper om IFC och BIM och kan ta aktiv del i den utveckling som pågår allt snabbare. Du blir automatiskt kallad till alla våra seminarier och aktiviteter. Anmäl dig till Lars Häggström på e-postadress: lars.haggstrom@stlh.se.

Vår hemsida

På vår hemsida hittar du färskare nyheter om pågående projekt och många länkar till nyttig information om IFC och BIM-utvecklingen, www.buildingsmart.se

Kansliet

består av Väino Tarandi, *Ordförande*,
Lars Häggström, *Kansliföreståndare*
samt Mats Lenngren, *Informations-ansvarig*.

Ordföranden har ordet, forts

- Utvecklingen av certifieringsprocessen och verktyg för den har nu fått en hög prioritet. Användargruppen har tydligt uttryckt detta som ett av sina viktigaste krav. – Se GTDS – Global Testing Documentation Server, www.gtds.iabi.eu. Här kan man göra automatisk ”checking” av innehållet i sina IFC-filer.
- MVD-utvecklingen (Model View Definition) går nu oerhört fort med GSA och Statsbygg som pådrivande. Statsbygg hade minst 5 personer på plats!
- Cobie-projektet som ni kan läsa om på www.buildingsmart.com under FM Handover View Aquarium hade en mycket lovande workshop / test i under konferensen. Många leverantörer visade hur de kunde skapa och läsa filer.
- Kina är nu åter på väg in i buildingSMART. En ny organisation har bildats med en CAD-distributör som drivande. Likaså har buildingSMART Middle East bildats och haft sitt startmöte i Dubai i mitten av november.

Den 2 december höll vi ett nordiskt buildingSMART-möte i Stockholm. Ur det kom det bl a att vi i Norden ser ett behov av att samordna IFC-tillämpningarna mellan länderna eftersom vi har en omfattande landsöverskridande användning av verktyg och metoder hos många stora företag som Skanska, NCC, SWECO, Ramböll, WSP m fl. Det kan inte vara hållbart att arbeta på olika sätt med openBIM för dessa företag i de olika nordiska länderna – att ha olika property-sets, olika leveranser etc. Ambitionen är att nu ordna ett endagsseminarium / workshop med representanter för dessa företag i maj 2010 i Stockholm i samband med ett nordiskt möte.

Jag vill även passa på att slå ett slag för våra egna utbildningar i IFC. Utnyttja gärna något av dessa tillfällen för att fördjupa dina kunskaper i IFC och olika tillämpningar! Se vidare under ”IFC-kurser”.

Jag avslutar med att påminna om att vi tillsammans med Open BIM och bl a Föreningen för Förvaltningsinformation och BEAST ordnar seminariet Open BIM – Forum för samverkan, den 26 januari 2010. Vi ses där hoppas jag!

Till sist: En God Jul och ett Gott Nytt År till er allihopa!

Väino Tarandi

Demohuset – workshop avhölls den 18/11

Den 18/11 höll vi en workshop i projektet Demohuset med NCC i Solna som värd. Syftet var att demonstrera och diskutera de resultat och erfarenheter som framkommit i projektet och med arbetet med IFC.

Anna-Brita Krakenberger från Sweco visade hur arkitektdelen i Bentley Architects kan hantera export och import av IFC vad gäller geometrier, byggdelar och utrymmen. Erfarenheten är att exporten och importen fungerar bra och är fullt användbar idag.

Hans Lif från Sweco visade hur MagiCAD kan hantera motsvarande samt visade hur resultatet av beräkningar kan kopplas mot kraven och mot utrymmen.

Bo Tyrefors och Bo Johansson från FFI – Föreningen För Förvaltningsinformation - gick igenom det fastighetsmeddelande man utvecklat för överföring av data från projektering och byggnad mot förvaltningen. Fastighetsmeddelandet medger att olika informationsvyer från exempelvis IFC-modellen kan överföras efter olika sorteringsgrunder. Byggnad, våningar och rum kan överföras. Fastighetsmeddelandet är nu under implementering hos ett flertal användare. Fler vyer av fastighetsmeddelandet för att täcka ytterligare behov är under planering.

Bygg Reis Deg och buildingSMART i Lillestrøm

Den 9 september höll buildingSMART Norge ett möte i samband med Bygg Reis Deg 09.

Som en del av Bygg Reis Deg inleddes ett akvarieprojekt under beteckningen "BuildHospital Live", se vidare www.buildhospitallive.com. Projektet fortsatte i samband med Washingtonkonferensen.

Build London Live 15-17 december

Build London Live 2009 är en internationell design- och samarbetstävling som bygger vidare på succén Build London Live 2008. Arrangörerna Asite, AEC3 och BIM Products i samarbete med buildingSMART inbjuder olika lag till att under 48 timmar ta ett projekt från behov till krav till designförslag. Tävlingsområdet skall rymma hotell, kontor, bostäder och butikslokaler.

Tävlingen går av stapeln den 15-17 december och avslutas med utställning och prisutdelning den 18:e. Priset är programvaror för det senaste inom BIM-tekniken till ett värde av minst 35.000 engelska pund.

Läs mer på www.buildlondonlive.com

Design & Construction Intelligence

Dramatisk ökning i användningen av BIM

McGraw-Hill Construction Smart Market Report i USA publicerade i oktober en mycket mycket läsvärd rapport - "The Business Value of BIM", vilken pekar på en dramatisk ökning av antalet användare av BIM baserat på alla de fördelar som dessa upplever.

Rapporten kan laddas ner här:

http://coreweb.nhosp.no/buildingsmart.no/html/files/mhc_bim_smartmarket09_1.pdf

IUG - International User Group - bildad

Den 21-23 september hölls ITM-mötet i Berlin (International Technical Management). Ett viktigt beslut som togs där var att Richard See utsågs till koordinator för BS International som är en funktion inom ITM. I samband med detta bildade man också en internationell användargrupp IUG (International User Group). Sammantaget markerar detta ett viktigt steg och innebär att förslag på vidareutveckling av IFC-standarden tillsammans med nya användarkrav, vilka kommer fram ur olika projekt runt om i världen, lyfts till en internationell nivå för att utvärderas och ges därmed möjlighet att få påverka och bidra till den fortsatta utvecklingen av standarden. Det här var ett viktigt organisatoriskt steg och det innebär samtidigt att tempot i utvecklingen och tillämpningen av IFC och BIM kommer att öka.

Hög tid att ta BIM och IFC på allvar

- Det är ingen tvekan om att BIM är på stark frammarsch i Sverige, säger Jesper Bremme på Inbrix, ett specialistföretag inom konsultation och utbildning inom CAD-, BIM- och IFC-områdena. Från att ha använts mer sporadiskt har BIM övergått till att bli mer naturligt och vanligt förekommande, särskilt i de större projekten, berättar Jesper.

Jesper pekar på att förståelsen i företagen nu har ökat och utvecklats från en tidigvarande 3D-modellsyn till en informationsmodellsyn med grafisk förankring (produkten). Med detta följer också mer detaljerade krav på vilken information som skall levereras från projektets olika skeden. Mycket av diskussionerna kring BIM har hittills förts hos konsulterna men det förväntas att beställarna kommer med ökade krav på vad projekten skall leverera redan nästa år.

- De flesta företag har redan utsett, eller håller på att utse, någon som ansvarar för BIM-frågorna inklusive IFC. Man har också alltmer börjat förstå att BIM inte är en teknikfråga utan snarare i mycket högre grad något som påverkar hela företaget. Diskussionen har lyfts till ett högre plan och blivit en viktig strategifråga där mål på både kort och lång sikt formuleras och skall införlivas, säger Jesper.

- Vi ser klart hur utbildningskraven ökar och att många företag budgeterar för ökade utbildningsinsatser under kommande år och för att personal i många olika roller i företaget skall utbildas. Ökade kunskaper krävs för att man tillsammans skall kunna förändra arbetssätt och metodik och dra nytta av BIM. Det är hög tid att ta BIM och IFC på allvar!, säger Jesper Bremme.

- När det gäller IFC så är en viktig framgångsfaktor att vi hittar tydliga egenskaper för byggdelar och utrymmen. Här är de projekt som exempelvis pågår mellan buildingSMART Sweden och FFI viktiga steg framåt. Fi2xml från FFI har fått förankring i branschen mycket tack vare att man visat på nyttan och att kunderna förstår vilken information som omfattas och som fattas. IFC måste börja kunna kommunicera detta tydligt även på regional nivå. Ett problem idag är emellertid att CAD-programmen har en alltför internationell implementering av IFC och att det ofta är svårt att göra tillräckliga nationella anpassningar. Detta måste ändras genom att ge bättre verktyg för lokala utvecklingsbolag såsom oss på Inbrix, fortsätter Jesper Bremme.

- Det förekommer ofta diskussioner om att det alltid blir fel vid IFC-kommunikation och att det inte finns tillräckligt med egenskaper mm. IFC-strukturen är kraftfull och det finns idag inga fel i den, däremot så är implementationen lite bristfällig i CAD-programmen av olika skäl. I avvaktan på bättre implementeringar så finns det emellertid en del mängd av information i IFC-modellen, dvs. basegenskaper, vilket alltid fungerar i samtliga CAD-program. Mitt råd är att börja använda detta snarast och att man inte väntar ytterligare. Det kommer redan nu att kunna ge en stor nytta och man får igång processen. Som exempel kan jag nämna att vår produkt Samrum - för rums- och dörrplanering och kravställande - läser in basegenskaper för utrymmen och dörrar utan problem idag.

- En mycket viktig fråga för framtiden är hur informationen ska kunna hanteras på ett centralt sätt, dvs. ett datalager, i organisationen, eller i projektet. Orosmomentet just nu är att vi kan komma att gå in i väggen när filutbytet inom BIM och IFC ökar och behovet av att hålla reda på versioner och ägare av modeller och delar av modellen uppstår både av praktiska och juridiska skäl, avslutar Jesper Bremme.

Jesper.Bremme@inbrix.se

IFC-kurser

Under våren 2010 kommer buildingSMART Sweden att fortsätta med 2-dagarsutbildningar i IFC tillsammans med Inbrix AB. Passa på att gå en heltäckande utbildning i IFC – den enda som erbjuds på den svenska marknaden!

Kurserna kommer att ges : 1- 2/2, 8 - 9/3, 12 - 13/4, 3 - 4/5, 31/5 – 1/6.

Vänd dig till Väino Tarandi, Vaino.Tarandi@eurostep.com eller Jesper Bremme, Jesper.Bremme@inbrix.se, med din intresseanmälan!

openBIM

OpenBIM är ett sektorsgemensamt treårigt svenskt utvecklingsprogram som löper under åren 2009-2011.

Programmets huvudinriktning är att påverka processerna inom samhällsbyggandet genom;

- ökad delaktighet av intressenter och brukare,
- användning av BIM (ByggnadsInformationsModeller),
- tillämpningar (simuleringar, optimeringar, konfigureringar etc) som möjliggörs genom ett konsekvent nyttjande av tillgängligt IT-stöd.

Arbetet fokuseras på agerande i verkliga byggprojekt och förvaltningssituationer och har en stark tyngdpunkt på implementering. I samband med detta kan även mer grundläggande och långsiktiga forsknings- och utvecklingsprojekt initieras.

En avgränsning är att i första hand arbeta med på marknaden befintliga programvaru-produkter. Utveckling av mjukvaruprodukter ingår inte i programmet. Däremot kan programmet initiera och påverka programvaruutveckling som drivs av IT-företag.

Mål för openBIM

En process som säkerställer en delaktighet och verksamhetskrav, med god arkitektur, goda tekniska lösningar och livscykelekonomin i fokus.

Effektiviseringar i byggandet och förvaltningen, innebärande ett fokus på dessa frågor, så att man senast år 2013 kan avläsa ett tydligt genomslag på kostnader för detta.

*Mårten Lindström och
Rogier Jongeling, openBIM*

openBIM-seminarium 26/1 2010

En konferens för användare och övriga intresserade arrangerad av openBIM kommer att hållas tisdagen den 26 januari 2010 på City Conference Centre, Norra Latin, Stockholm. Konferensen arrangeras med en fördjupad del på förmiddagen med tre olika parallella pass (OpenBIM för samverkan, Förvaltningens krav på information samt Elektroniska affärer i byggbranschen), och ett mer allmänt och bredare seminarium - "BIM till nytta för alla" - under eftermiddagen där beställare, projektörer, byggare, förvaltare m.fl. visar exempel på arbetssätt med stöd av BIM i tidiga skeden, program, projektering med olika aspekter, byggande och förvaltning. Konferensen arrangeras i samarbete med buildingSMART Sweden samt flera andra organisationer. BuildingSMART Sweden leder en timme på förmiddagen i block A för aktuella projekt inom buildingSMART i Sverige där IFC utgör grunden. Läs vidare om konferensen på www.openbim.se

Event calendar

openBIM seminariedag den 26/1 2010, Norra Latin, Stockholm

buildingSMART International meetings in Seoul, Korea , 19/4 2010.

Nyttiga länkar

För ytterligare information, se de internationella webbsidorna: www.buildingsmart.com

Wikipediasida om BIM: www.ifcwiki.org/index.php/Main_Page

Liten ordlista

Här är några viktiga förkortningar och begrepp;

BIM	Bygginformationsmodell
IFC	Industry Foundation Classes
IFD	International Framework for Dictionaries (Lista över ord och termer)
IDM	Information Delivery Manual
MVD	Model View Definition
PLCS	Product Lift Cycle Support